

SMJERNICE ZA

NEPOVLAŠTENA PRAVILA O PODRIJETLU

Ožujak 2022.

UCC

JEDNOSTAVNOST SERVISNA
BRZINA

MODERAN OKVIR ZA
CARINU I TRGOVINU

*Oporezivanje i
Carinska unija*

Izjava o ograničenju odgovornosti

Potrebno je naglasiti da ovaj dokument nije pravno obvezujući akt i da je po svojoj prirodi objašnjenja. Pravne odredbe carinskog zakonodavstva imaju prednost pred sadržajem ovog dokumenta i uvijek ih treba konzultirati. Vjerodostojni tekstovi pravnih instrumenata EU-a objavljeni su u Službenom listu Europske unije. Uz ovaj dokument mogu postojati i nacionalne upute ili objašnjenja.

Sadržaj

1. Uvod o smjernicama o nepreferencijalnom podrijetlu.....	3
1.1. Razlike između carinskog statusa i podrijetla.....	7
1.2. Opseg primjene nepreferencijalnih pravila o podrijetlu	8
2. Puštanje robe u slobodan promet	8
2.1. Osnovni pojmovi za određivanje nepreferencijalnog podrijetla: članak 60. CZU-a i članci 31.-36. DUCZU	8
2.1.1. Samo jedna država je uključena u proizvodnju proizvoda	9
2.1.2. Dvije ili više zemalja sudjeluju u proizvodnji proizvoda	9
2.2. Utvrđivanje podrijetla kada su dvije ili više zemalja uključene u proizvodnju	9
2.2.1. Primarna pravila za proizvode koji su uključeni u Prilog 22 – 01 DUCZU	11
2.2.2. Utvrđivanje podrijetla za proizvode koji nisu uključeni u Aneks 22-01 DUCZU	12
2.3. Provjera deklariranog podrijetla i dokaza o podrijetlu	12
2.3.1. Provjera nepreferencijalnog podrijetla za proizvode koji ne podliježu posebnim nepovlaštenim uvoznim aranžmanima	13
2.3.2. Provjera nepreferencijalnog podrijetla za proizvode koji podliježu posebnim nepovlaštenim uvoznim aranžmanima (čl. 61. (1) i (2) CZU-a	14
2.3.3. Netočna izjava o nepreferencijalnom podrijetlu u deklaraciji za puštanje u slobodni promet	16
3. Izvoz robe.....	17

Relevantno zakonodavstvo (i njegovi akti o izmjeni i ispravku koji nisu navedeni):

Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269 od 10.10.2013.) – dalje u tekstu: CZU. Članci 59. – 63.

Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343 od 29.12.2015.) – dalje u tekstu Delegirani akt – DUCZU. Članci 31. – 36., Prilog 22 – 01 – Uvodne napomene i popis značajnih postupaka prerade ili obrade kojima se stječe nepovlašteno podrijetlo.

Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Carinskom zakoniku Unije (SL L 343 od 29.12.2015.) – dalje u tekstu „Provedbeni akt – Carinski zakonik Unije”. Članci 57. – 59.

Kratica/akronim	Definicija
CZU	Carinski zakonik Unije
DUCZU	Delegirani akt
PUCZU	Provedbeni akt
BOI	Obvezujuća odluka o informacijama o podrijetlu
OTI	Odluka o obvezujućim tarifnim informacijama
WTO	Svjetska trgovinska organizacija
WTO – ARO	Svjetska trgovinska organizacija – Sporazum o pravilima o podrijetlu
HS	Harmonizirani sustav
KN	Kombinirana nomenklatura
EU	Europska unija
SUD EU-A	Sud Europske unije
CC	promjena u odgovarajuće poglavlje iz bilo kojeg drugog poglavlja
CTH	promjena u odgovarajuće poglavlje iz bilo kojeg drugog tarifnog broja
CTSH	promjena u odgovarajući tarifni podbroj iz bilo kojeg drugog tarifnog podbroja ili broja
CTHS	promjena u odgovarajući podijeljeni tarifni broj iz bilo koje druge podjele u okviru tog tarifnog broja ili bilo kojeg drugog tarifnog broja
CTSHS	odgovarajući podijeljeni tarifni podbroj iz bilo koje druge podjele u okviru tog tarifnog podbroja ili bilo kojeg drugog tarifnog podbroja ili broja

1. Uvođenje smjernica o nepovlaštenom podrijetlu

Cilj je neobvezujućih smjernica pružiti pomoć gospodarskim subjektima i carinskim tijelima u razumijevanju i primjeni pravila o utvrđivanju nepovlaštenog podrijetla robe u EU-u.

Podrijetlo je „ekonomska” nacionalnost robe kojom se trguje. Carinski tretman pri puštanju robe u slobodni promet određuje se na temelju tri elementa: razvrstavanje u carinsku tarifu, carinska vrijednost i podrijetlo robe.

Postoje dvije vrste podrijetla: **povlašteno podrijetlo** i **nepovlašteno podrijetlo**.

Povlašteno podrijetlo dodjeljuje se robi iz određenih zemalja ako ona ispunjava pravila o podrijetlu predviđena u odgovarajućem povlaštenom režimu. U tom bi slučaju roba mogla imati koristi od snižene carine ili čak oslobođen od carine. Treba napomenuti da svi proizvodi nemaju nužno povlašteno podrijetlo.

Pravila o nepovlaštenom podrijetlu upotrebljavaju se za primjenu svih vrsta nepovlaštenih mjera trgovinske politike, kao što su, na primjer, tretman najpovlaštenije nacije, antidampinške pristojbe i kompenzacijske pristojbe, trgovinski embargo, zaštitne mjere, zahtjevi za označivanje podrijetla¹, količinska ograničenja ili carinske kvote, javna nabava i trgovinska statistika.

Nepovlašteno podrijetlo dobiva se ako je roba „u cijelosti dobivena” u jednoj zemlji ili, ako su dvije ili više zemalja uključene u proizvodnju proizvoda, podrijetlo se dobiva ako je roba prošla posljednju, značajnu, gospodarski opravdanu preradu ili obradu, u poduzeću opremljenom za tu svrhu, što rezultira proizvodnjom novog proizvoda ili predstavlja važnu fazu proizvodnje.

Svaki proizvod nužno ima nepovlašteno podrijetlo koje bi se moglo razlikovati od njegova povlaštenog podrijetla.

U ovim smjernicama riječ „podrijetlo” odnosi se na nepovlašteno podrijetlo.

1.1 Razlika između carinskog statusa i podrijetla

„Carinski status robe” i „podrijetlo robe” dva su različita pojma koji služe različitim svrhama.

Carinski status znači status robe kao robe Unije ili robe koja nije roba Unije (članak 5. stavak 22. CZU-a), a taj status neovisan je o podrijetlu robe. Carinski status robe ne utječe na podrijetlo robe.

Slijedom toga, za robu podrijetlom iz EU-a koja je puštena u slobodni promet u EU-u, primjenjive carine morat će se platiti ako roba ima carinski status robe koja nije roba Unije. Carinski status Unije dobiva se nakon završetka postupaka za puštanje u slobodni promet i plaćanje primjenjivih carina.

1.2 Područje primjene nepovlaštenih pravila o podrijetlu

Nepovlaštena pravila o podrijetlu primjenjuju se na robu deklariranu za puštanje u slobodni promet u EU-u za potrebe primjene Zajedničke carinske tarife, osim ako se ona odnosi na povlaštene tarifne mjere. Upotrebljavaju se i za primjenu drugih mjera utvrđenih odredbama Unije kojima se uređuju posebna područja povezana s trgovinom robom, kao što su antidampinške mjere

¹Uredba (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani „INCO”.

ili zahtjevi za označivanje podrijetla.

Uspostava usklađenih nepovlaštenih pravila o podrijetlu među članicama WTO-a cilj je programa rada za usklađivanje utvrđenog u Sporazumu o pravilima o podrijetlu (Vijeće je Odlukom 94/800/EZ odobrilo Sporazum o pravilima o podrijetlu (WTO-GATT 1994.) priložen završnom aktu potpisanom u Marakešu 15. travnja 1994. Dok čeka dovršetak tog programa rada, svaka zemlja može primijeniti vlastita nepovlaštena pravila o podrijetlu pri puštanju u slobodni promet. Pravila koja primjenjuju članice WTO-a trebala bi biti u skladu s načelima utvrđenima u Sporazumu o pravilima o podrijetlu.

Zbog činjenice da bilo koja treća zemlja može primjenjivati vlastita pravila o nepovlaštenom podrijetlu, primjena nepovlaštenih pravila EU-a o podrijetlu nije obvezna za izvoz, jedina je iznimka u slučaju postojanja mjera Unije koje se odnose na podrijetlo robe, kao što su, na primjer, izvozne subvencije.

2. Puštanje robe u slobodni promet

2.1 Osnovni pojmovi za određivanje nepovlaštenog podrijetla: članak 60. CZU-a i članci od 31. do 36. DUCZU-a

Kako bi se moglo utvrditi podrijetlo proizvoda, potrebno je znati njegovo razvrstavanje u carinsku tarifu. Naime, pravilo o podrijetlu koje se primjenjuje ovisi o tarifnoj stavci. Ako postoje sumnje u vezi s razvrstavanjem u carinsku tarifu, gospodarskom subjektu (uvozniku) preporučuje se podnošenje zahtjeva za odluku o OTI-ju.

Za određivanje nepovlaštenog podrijetla proizvoda mogu se pojaviti dvije situacije. Te dvije situacije, koje treba razlikovati, su sljedeće:

- samo je jedna zemlja uključena u proizvodnju proizvoda, uključujući ulazne materijale;
- dvije ili više zemalja uključene su u proizvodnju proizvoda.

Uvodne napomene Priloga 22 – 01 sadržavaju sljedeće definicije:

- „Materijal” obuhvaća sastojke, dijelove, sastavnice, podsklopove i robu koja je fizički ugrađena u drugu robu ili podvrgnuta određenom postupku u proizvodnji druge robe.
- „Materijal s podrijetlom” znači materijal čija je zemlja podrijetla, kako je utvrđeno ovim pravilima, ista kao i zemlja u kojoj se materijal upotrebljava u proizvodnji.
- „Materijal bez podrijetla” znači materijal čija zemlja podrijetla, kako je utvrđeno ovim pravilima, nije ista kao i zemlja u kojoj se materijal upotrebljava u proizvodnji.
- „Proizvod” je proizvod koji se izrađuje, čak i ako je namijenjen kasnijoj uporabi u drugim postupcima izrade.

2.1.1. Samo je jedna zemlja uključena u proizvodnju proizvoda

Ako je u proizvodnju proizvoda uključena samo jedna zemlja, primjenjuje se članak 60. stavak 1. CZU-a. U tom se članku navodi da „roba u cijelosti dobivena u jednoj zemlji ili području smatra se robom podrijetlom iz te zemlje ili područja”.

U članku 31. Uredbe o CZU-u navodi se pojam „dobivene robe u cijelosti”. U ovom se članku navodi iscrpan popis robe za koju se smatra da je u cijelosti dobivena u jednoj zemlji ili području:

- (a) mineralni proizvodi koji su izvađeni u toj zemlji ili teritoriju;
- (b) biljni proizvodi ondje požnjeveni;
- (c) žive životinje koje su ondje okoćene i uzgojene;
- (d) proizvodi od ondje uzgojenih živih životinja;
- (e) proizvodi koji su dobiveni lovom ili ribolovom ondje obavljenim;
- (f) proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi koje su plovila registrirana u predmetnoj zemlji ili teritoriju koja plove pod zastavom te zemlje ili teritorija izvadila iz mora izvan teritorijalnih voda bilo koje zemlje;
- (g) roba dobivena ili proizvedena na brodovima tvornicama od proizvoda navedenih pod točkom (f) podrijetlom iz te zemlje ili teritorija pod uvjetom da su brodovi tvornice registrirani u toj zemlji ili teritoriju i plove pod njezinom ili njegovom zastavom;
- (h) proizvodi izvađeni s morskog dna ili podzemlja izvan teritorijalnih voda pod uvjetom da ta zemlja ili teritorij ima isključivo pravo na eksploataciju tog dna ili podzemlja;
- (i) otpad i otpadni materijal nastali slijedom proizvodnih postupaka te rabljeni proizvodi ako su ondje prikupljeni i namijenjeni samo za recikliranje sirovina;
- (j) roba ondje proizvedena isključivo od proizvoda koji su navedeni pod točkama (a) do (i)..

Na primjer, rajčice koje se uzgajaju i беру samo u Maroku imaju nepovlašteno podrijetlo Maroka kada se puštaju u slobodan promet u EU-u.

2.1.2. Dvije ili više zemalja uključene su u proizvodnju proizvoda

Ako je u proizvodnji proizvoda uključeno dvije ili više zemalja, primjenjuje se članak 60. stavak 2. CZU-a. U tom se članku navodi da „roba čija proizvodnja uključuje više od jedne zemlje ili područja smatra se robom podrijetlom iz zemlje ili područja na kojem je prošla posljednju bitnu, gospodarski opravdanu preradu ili obradu, u poduzeću opremljenom za tu svrhu, što rezultira proizvodnjom novog proizvoda ili predstavlja važnu fazu proizvodnje”.

a) „Posljednja značajna prerada ili obrada”

Posljednja značajna prerada ili obrada trebala bi rezultirati proizvodnjom novog proizvoda ili predstavljati važnu fazu proizvodnje.

U praksi je potrebno imati informacije o svim korištenim materijalima. Posebno se moraju utvrditi materijali bez podrijetla upotrijebljeni u posljednjoj zemlji proizvodnje. Naime, ti materijali bez podrijetla moraju biti znatno prerađeni ili obrađeni kako bi se konačnom proizvodu dodijelilo nepovlašteno podrijetlo posljednje zemlje proizvodnje.

To se mjerilo mora provjeriti na dva različita načina, ovisno o tome je li predmetni proizvod uključen u Prilog 22 – 01 UCC-DA (vidjeti točku 2.2.1.) ili nije uključen u Prilog 22 – 01 CZU-DA (vidjeti točku 2.2.2.).

b) Gospodarsko opravdanje

Potrebno je utvrditi je li obavljena obrada ili prerada gospodarski opravdana.

U skladu s člankom 33. DUCZU-a, kriterij gospodarskog opravdanja ne poštuje se „ako se na temelju dostupnih činjenica utvrdi da je svrha te operacije bila izbjeći primjenu mjera iz članka 59. Zakonika”.

Primjena ovog kriterija može se utvrditi samo od slučaja do slučaja, uzimajući u obzir sve elemente posljednjih postupaka obrade i svrhu tih postupaka prerade u posljednjoj zemlji proizvodnje. Pitanje usklađenosti s kriterijem „ekonomski opravdano” postavlja se osobito kada su na snazi antidampinške mjere.

c) Proizvodni pogon

Obrada ili prerada robe mora biti obavljena u poduzeću opremljenom za tu svrhu.

d) Rezultat transformacije

Obrada ili prerada robe mora rezultirati proizvodnjom novog proizvoda ili predstavljati važnu fazu proizvodnje.

e) Minimalne operacije

U skladu s člankom 34. DUCZU-a određeni postupci nikada se ne smiju smatrati značajnom preradom ili obradom, gospodarski opravdanima, kojima se stječe podrijetlo.

Riječ je o sljedećim operacijama:

(a) postupci kojima se osigurava održavanje ispravnog stanja proizvoda tijekom prijevoza i skladištenja (provjetranje, rasprostiranje, sušenje, uklanjanje oštećenih dijelova i slični postupci) ili postupci olakšavanja otpreme ili prijevoza;

(b) jednostavni postupci koji se sastoje od uklanjanja prašine, prosijavanja, sortiranja, klasificiranja, slaganja, pranja, rasijecanja;

(c) promjena pakiranja te rastavljanje i ponovno sastavljanje pošiljaka, jednostavno pakiranje u staklenke, limenke, bočice, vreće, sanduke i kutije, pričvršćivanje na kartone ili daske i svi drugi jednostavni postupci pakiranja;

(d) pripremanje robe u setove ili komplete ili pripremanje za prodaju;

(e) dodavanje oznaka, natpisa i drugih razlikovnih obilježja na proizvode ili njihova pakiranja;

(f) jednostavno sklapanje dijelova kako bi se izradio cjelovit proizvod;

(g) rastavljanje ili promjena uporabe;

(h) kombinacija dvaju ili više postupaka navedenih u točkama (a) do (g).

Nadalje, određene aktivnosti kao što su, na primjer, izrada planova, inspekcija i ispitivanje, kontrola kvalitete robe nikada se ne smatraju postupcima obrade ili prerade.

J) Tretman pribora, rezervnih dijelova ili alata

1- Pribor, rezervni dijelovi ili alati uvezeni s proizvodom

Proizvodi kao što su strojevi, oprema, vozila ili drugi proizvodi često se prodaju s priborom, rezervnim dijelovima, alatima ili ilustracijskim materijalima, npr. priručnici (materijali za ilustraciju općenito se smatraju „priborima”) koji su potrebni za njihov rad ili održavanje.

Za potrebe nepovlaštenog podrijetla, pribor, rezervni dijelovi i alati koji su dijelovi uobičajene opreme robe navedene u odjeljcima XVI. (Strojevi i mehanički uređaji; električna oprema; njihovi dijelovi; aparati za snimanje i reprodukciju zvuka, aparati za snimanje i reprodukciju televizijske slike i zvuka te njihovi dijelovi i pribor), XVII. (Vozila, zrakoplovi, plovila i pripadajuća prijevozna oprema) i XVIII. (optički, fotografski, kinematografski, mjerni, kontrolni, precizni, medicinski ili kirurški instrumenti i aparati; satovi i satovi; glazbala; njihovi dijelovi i pribor) kombinirane nomenklature i koji su uključeni u cijenu robe i nisu zasebno fakturirani, smatraju se dijelovima robe.

Trebalo bi smatrati da pribor, zamjenski dijelovi i alati za uporabu sa strojem, uređajem, aparaturom ili vozilom imaju isto podrijetlo kao i stroj, uređaj, aparatura ili vozilo, pod uvjetom da se uvoze zajedno i da se njima obično prodaju te da odgovaraju, u naravi i broju, njihovoj uobičajenoj opremi.

Pribor, zamjenski dijelovi i alati ne uzimaju se u obzir pri utvrđivanju podrijetla stroja, uređaja, aparature ili vozila s kojima se prodaju.

2- Osnovni rezervni dijelovi uvezeni za uporabu s proizvodom koji je već pušten u slobodni promet

Smatra se da osnovni rezervni dijelovi za uporabu s bilo kojom robom navedenom u odjeljcima XVI., XVII. i XVIII. kombinirane nomenklature koja je prethodno puštena u slobodan promet u Uniji imaju isto podrijetlo kao i ta roba ako se ugradnjom osnovnih rezervnih dijelova u fazi proizvodnje ne bi promijenilo njihovo podrijetlo.

Osnovni rezervni dijelovi znači dijelovi koji su:

- (a) sastavni dijelovi bez kojih se ne može osigurati ispravan rad dijela opreme, stroja, uređaja ili vozila koji su stavljeni u slobodan promet; i
- (b) obilježja tih proizvoda; i
- (c) namijenjeni normalnom održavanju i zamjeni istih dijelova koji su oštećeni ili su postali neupotrebljivi.

g) Neutralni elementi i pakiranje

1- Neutralni elementi:

Faktori kao industrijsko postrojenje ili sredstva proizvodnje kao što su energija, gorivo, alati, strojevi i oprema koji se koriste u procesu proizvodnje proizvoda, koji nisu ugrađeni u konačni proizvod, nazivaju se neutralnim elementima.

Za potrebe utvrđivanja podrijetla robe ne uzima se u obzir podrijetlo sljedećih elemenata:

- (a) energija i gorivo;
- (b) postrojenja i oprema;
- (c) strojevi i alati;
- (d) materijali koji ne ulaze u konačni sastav robe niti su namijenjeni za to.

2- Pakiranje:

Ako se u skladu s općim pravilom 5.² za tumačenje kombinirane nomenklature iz Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 materijali za pakiranje i spremnici za pakiranje smatraju dijelom proizvoda za potrebe razvrstavanja, ne uzimaju se u obzir za potrebe određivanja podrijetla, osim ako se pravilo iz Priloga 22 – 01 DUCZU-a za dotičnu robu temelji na postotku dodane vrijednosti.

Naime, člankom 36. stavkom 2. Uredbe o CZU-u dopušta se da se materijali za pakiranje i spremnici za pakiranje uzmu u obzir za potrebe utvrđivanja podrijetla samo ako se primarno pravilo iz Priloga 22 – 01 za predmetnu robu temelji na postotku dodane vrijednosti.

Ova odredba ne dopušta uzimanje u obzir materijala za pakiranje za primjenu preostalog pravila, takozvanog „najvećeg udjela materijala”.

Pravilo najvećeg udjela materijala primjenjuje se samo na upotrijebljene materijale; materijali za pakiranje za jednokratnu upotrebu ne smatraju se materijalima koji se upotrebljavaju u proizvodnji proizvoda.

2.2. Utvrđivanje podrijetla ako su dvije ili više zemalja uključene u proizvodnju

2.2.1. Utvrđivanje podrijetla za proizvode koji su uključeni u Prilog 22 – 01 DUCZU-a

U članku 32. DUCZU-a navodi se pojam „posljednja bitna prerada ili obrada”. U tom je članku predviđeno da se „roba navedena u Prilogu 22 – 01 DUCZU-a smatra podvrgnutom posljednjoj bitnoj preradi ili obradi koja rezultira proizvodnjom novog proizvoda ili predstavlja važnu fazu proizvodnje, u zemlji ili području na kojem su ispunjena pravila utvrđena u tom Prilogu ili koja je utvrđena tim pravilima”.

Prilog 22 – 01 DUCZU-a primjenjuje se samo na robu koja je u njemu izričito navedena. Na primjer, za poglavlje 85 pravila iz Priloga 22 – 01 DUCZU-a primjenjuju se na ex 8501, 8527, 8528, 8535, [...] i na sve ostale tarifne brojeve koji su posebno navedeni u tom poglavlju. Za ostale proizvode razvrstane u poglavlje 85 koji nisu izričito navedeni, kao što su 8502, 8503, 8504,... ne primjenjuju se pravila iz Priloga 22 – 01 DUCZU-a, a utvrđivanje podrijetla objašnjeno je u točki 2.2.2.

---

2. Napomena:

Opće pravilo 5. za tumačenje kombinirane nomenklature

Uz prethodno navedene odredbe, na robu koja se u njima navodi primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) kućišta fotoaparata, futrole s glazbenim instrumentima, futrole za pištolje, futrole za crtanje, kućišta ogrlice i slični spremnici, posebno oblikovani ili ugrađeni tako da sadrže određeni proizvod ili komplet proizvoda, prikladni za dugoročnu uporabu i podneseni s proizvodima za koje su namijenjeni, razvrstavaju se s takvim proizvodima ako su takvi proizvodi obično prodani s njima. Međutim, to se pravilo ne primjenjuje na spremnike koji u cijelosti daju bitnu značajku;

(b) podložno odredbama pravila 5. točke (a), materijali za pakiranje i spremnici za pakiranje (pojmovi „materijali za pakiranje” i „spremnici za pakiranje” znači svi vanjski ili unutarnji spremnici, držači, omoti ili nosači osim prijevoznih sredstava (na primjer, kontejneri za prijevoz), cerade, pribor ili pomoćna prijevozna oprema. Pojam „spremnici za pakiranje” ne obuhvaća spremnike iz općeg pravila 5(a) koji su podneseni zajedno s robom u njemu razvrstavaju se zajedno s robom ako su one vrste koja se uobičajeno upotrebljava za pakiranje takve robe. Međutim, ta odredba nije obvezujuća ako su takvi materijali za pakiranje ili spremnici za pakiranje očito prikladni za ponavljajuću uporabu.

U Prilogu 22 – 01 DUCZU-a postoje dvije vrste pravila: primarna pravila i preostala pravila.

Kao prvi korak primjenjuju se primarna pravila. Ako primarno pravilo nije ispunjeno, za utvrđivanje podrijetla predmetnog proizvoda primjenjuje se preostalo pravilo. Doista, svaki proizvod nužno ima nepovlašteno podrijetlo.

U uvodnim napomenama Priloga 22 – 01 DUCZU-a definiraju se pojmovi koji se obično upotrebljavaju u Prilogu i navode se načini primjene pravila.

a) Primarna pravila za proizvode koji su uključeni u Prilog 22 – 01 DUCZU-a

Prva dva stupca na popisu u Prilogu 22 – 01 DUCZU-a opisuju dobiveni proizvod. Prvi stupac navodi tarifni broj ili broj poglavlja iz HS-a, a drugi stupac daje opis robe koji se u HS-u rabi za taj tarifni broj ili poglavlje. Za svaki navod u prva dva stupca navodi se primarno pravilo u stupcu 3. Ako navodu u prvom stupcu prethodi „ex”, to znači da se primarno pravilo iz stupca 3. primjenjuje samo na dio tog tarifnog broja ili poglavlja kako je opisan u stupcu 2.

Ako je nekoliko tarifnih brojeva grupirano zajedno u stupcu 1. ili se navodi broj poglavlja te se stoga u stupcu 2. daje općenit opis robe, susjedno primarno pravilo u stupcu 3. primjenjuje se na svu robu koja je prema HS-u razvrstana u tarifne brojeve poglavlja ili u bilo koji tarifni broj grupiran u stupcu 1.

Ako popis uključuje različita pravila koja se primjenjuju na različitu robu unutar jednog tarifnog broja, svaka alineja sadržava opis tog dijela tarifnog broja koji je obuhvaćen susjednim primarnim pravilom u stupcu 3.

Primarna pravila mogu se nalaziti na početku predmetnog poglavlja („primarna pravila poglavlja”) ili u tablici u kojoj se navode pravila za svaki proizvod („primarna pravila”), a ta se pravila mogu primjenjivati alternativno, prema izboru gospodarskog subjekta.

Postoje dvije kategorije primarnih pravila:

1) primarna pravila kojima se utvrđuje zemlja, što znači ona koja izravno označavaju zemlju podrijetla;

2) primarna pravila kojima se stječe podrijetlo posljednje zemlje proizvodnje, pod uvjetom da je u toj zemlji ispunjen kriterij utvrđen u primarnom pravilu. Među primarnim pravilima o podrijetlu u posljednjoj zemlji proizvodnje istodobno postoje tri vrste pravila:

- promjena tarifnog broja, podbroja ili podijeljenog podbroja;

Do promjene tarifnog broja dolazi ako se razvrstavanje konačnog proizvoda u carinsku tarifu razlikuje od razvrstavanja u carinsku tarifu materijala bez podrijetla koji su upotrijebljeni u proizvodnji. Promjena iz nekog drugog tarifnog broja može se isključiti (na primjer, za HS 7227 pravilo glasi "CTH, osim iz tarifnog broja 7228") ili promjena može biti uvjetovana nekim dodatnim postupkom (na primjer, za HS 7223 pravilo glasi "CTH, osim od 7221 do 7222; ili promjena sa 7221 na 7222, pod uvjetom da je materijal hladno oblikovan.")

- kriterij posebne obrade.

Posebna obrada uključuje, na primjer, sljedeća pravila:

* proizvodnja od vlakana;

* proizvodnja od pređe;

* potpuno sastavljanje (tj. moraju se obaviti svi postupci nakon rezanja tkanine ili pletenja ili kukičanja tkanine izravno u oblik);

* tisak ili bojenje

* posebno pravilo za robu i dijelove proizvedene od neobrađenih materijala.

Pojam „vlakana” koji se upotrebljava na popisu u Prilogu 22 – 01 DUCZU-a obuhvaća „prirodna vlakna” i „sintetička rezana vlakna” obuhvaćena oznakama KN 5501 do 5507 te vlakna vrste koja se rabi u proizvodnji papira.

Izraz „prirodna vlakna” upotrebljava se na popisu u Prilogu 22 – 01 DUCZU-a za vlakna koja nisu umjetna ili sintetička vlakna i ograničen je na faze prije pređenja, uključujući otpad, i ako nije drukčije određeno, pojam „prirodna vlakna” uključuje grebenana, češljana ili drukčije obrađena, ali nepredena vlakna.

Pojam „prirodna vlakna” uključuje konjsku dlaku razvrstanu u oznaku KN 0503, svilu obuhvaćenu oznakama KN 5002 i 5003 te vunena vlakna, finu ili grubu životinjsku dlaku obuhvaćena oznakama KN 5101 do 5105, pamučna vlakna obuhvaćena oznakama KN 5201 do 5203 i druga biljna vlakna obuhvaćena oznakama KN 5301 do 5305.

U uvodnoj napomeni 1.4. Priloga 22 – 01 DUCZU-a navodi se da izraz „potpuno sastavljanje” koji se upotrebljava na popisu znači da se moraju obaviti svi postupci nakon rezanja tkanine ili pletenja ili kukičanja tkanine izravno u oblik. Međutim, izrada se ne smatra nužno nepotpunom ako nije obavljena jedna ili više završnih postupaka.

Postoji poseban slučaj koji se odnosi na završne postupke povezane s potpunom izradom proizvoda. Moguće je da su posebno proizvodni postupci, izvođenje završnih postupaka, posebno u slučaju kombinacije postupaka, toliko važni da se za te postupke mora smatrati da nadilaze jednostavnu završnu obradu. U tim posebnim slučajevima, nedovršenje završnih postupaka lišit će sastav njegove potpune prirode.

— *kriterij dodane vrijednosti*

„Pravilo s dodanom vrijednošću x %” znači proizvodnja kod koje povećanje vrijednosti stečene obradom i preradom te, ako je primjenjivo, ugrađivanjem dijelova podrijetlom iz zemlje proizvodnje predstavlja najmanje X % cijene proizvoda franko tvornica. „X” predstavlja postotak naveden za svaki naslov.

Općenito, trebalo bi uzeti u obzir uvodne napomene Priloga 22 – 01 DUCZU-a.

U točki 2.3. uvodnih napomena Priloga 22 – 01 UCC-DA-u navodi se da se „materijali koji su stekli status proizvoda s podrijetlom u određenoj zemlji smatraju materijalima s podrijetlom iz te zemlje za potrebe utvrđivanja podrijetla robe koja sadržava takve materijale ili robe izrađene od takvih materijala daljnjom obradom ili preradom u toj zemlji”.

To se načelo obično naziva načelom „apsorpcije” ili „povećanja”.

Primjer:

Tvrtka A i B nalaze se u zemlji X.

Četka za kosu (HS 9603 – vrijednost 5 EUR) proizvedena u poduzeću A ispunjava kriterij podrijetla koji zahtijeva CTH (uporabljene materijali bili su bez podrijetla, četka za kosu ima zemlju podrijetla X). Četka za kosu se dalje koristi kao međumaterijal. U društvu B stavlja se u

set s češljem za kosu bez podrijetla (HS 9615 – vrijednost 3 EUR – zemlja podrijetla Y) u toaletnoj vrećici (HS 4202 – vrijednost 2 EUR – zemlja podrijetla Z). Stavljanje u setove navedeno je kao minimalan postupak, stoga se podrijetlo određuje na temelju podrijetla glavnog dijela upotrijebljenih materijala na temelju vrijednosti materijala. Načelo apsorpcije ili valjanja omogućuje da se cjelokupna roba (četka iz trgovačkog društva A) smatra proizvodom s podrijetlom pri procjeni statusa podrijetla konačnog proizvoda, tako da se ne mogu pronaći materijali upotrijebljeni u proizvodnji četke.

Smatra se da je međumaterijal (četka) 100 % podrijetlom iz zemlje X, a budući da je njegova vrijednost glavni dio upotrijebljenih materijala, podrijetlo seta je zemlja X.

U točki 2.5. uvodnih napomena Priloga 22 – 01 DUCZU-a navodi se i da se, ako se primarno pravilo temelji na promjeni tarifnog broja, materijali bez podrijetla koji nisu u skladu s primarnim pravilom, osim ako je drukčije navedeno u određenom poglavlju, ne uzimaju u obzir, pod uvjetom da ukupna vrijednost takvih materijala ne premašuje 10 % cijene proizvoda franko tvornica. Time se omogućuje odstupanje u pogledu ugradnje materijala bez podrijetla.

Osim toga, primarna pravila predstavljaju minimalnu količinu potrebne obrade ili prerade, a obavljanjem veće količine obrade ili prerade također se stječe status proizvoda s podrijetlom; s druge strane, obavljanjem manje obrade ili prerade ne može se steći podrijetlo. Stoga, ako primarno pravilo upućuje na to da se na određenoj razini izrade može koristiti materijal bez podrijetla, uporaba takvog materijala dopuštena je u ranijoj fazi izrade, a uporaba takvog materijala u kasnijoj fazi nije dopuštena da se prerada smatra stjecanjem podrijetla.

Kada primarno pravilo određuje da se proizvod može proizvesti od više od jednog materijala, to znači da se može upotrijebiti bilo koji od materijala ili više njih. Ne zahtijeva se da se sve koristi.

Primjer:

prema primarnom pravilu za pređu, mogu se upotrijebiti prirodna vlakna i da se, među ostalim materijalima, mogu upotrijebiti i kemijski materijali. To ne znači da se oba moraju koristiti, može se koristiti jedan ili drugi ili oboje.

Kada je primarnim pravilom određeno da se proizvod mora izraditi od određenog materijala, taj uvjet očito ne sprečava uporabu drugih materijala koji zbog svoje svojstvene naravi ne mogu zadovoljiti to pravilo.

b) Ekonomska opravdanost

U skladu s člankom 33. stavkom 2. DUCZU-a, ako se ne poštuje kriterij ekonomske opravdanosti, primjenjuju se preostala pravila iz poglavlja.

c) Minimalne operacije

Ako je postupak koji je doveo do ispunjenja pravila uključen u članak 34. DUCZU-a (minimalni postupci), roba se ne smatra podrijetlom iz zemlje u kojoj je obavljen posljednji postupak jer se ta operacija ne može smatrati značajnom, čak i ako je ispunjeno primarno pravilo. U tom se slučaju primjenjuju preostala pravila iz poglavlja.

Primjer:

Za tarifni broj 8206 s opisom „Alati iz dvaju ili više tarifnih brojeva od 8202 do 8205, pripremljenih u setovima za pojedinačnu prodaju”, primarno pravilo glasi CTH.

Ako bi se jedini postupak u zemlji A sastojao od objedinjavanja dvaju ili više alata iz tarifnih brojeva od 8202 do 8205 podrijetlom iz zemlje B u set za maloprodaju, to se treba smatrati minimalnim postupkom koji ne može steći podrijetlo, bez obzira na činjenicu da je ispunjeno primarno pravilo. U tom se slučaju primjenjuju preostala pravila iz poglavlja, u kojoj se navodi sljedeće: „Ako se zemlja podrijetla ne može utvrditi primjenom primarnih pravila, zemlja podrijetla robe zemlja je iz koje potječe veći dio materijala, kako je utvrđeno na temelju vrijednosti materijala”.

U ovom primjeru zemlja podrijetla skupa bit će zemlja B.

d) Preostala pravila za proizvode koji su uključeni u Prilog 22 – 01 DUCZU-a

Ako se primarnim pravilom nije omogućilo utvrđivanje nepovlaštenog podrijetla robe ili ako obavljena prerada nije ekonomski opravdana (članak 33. DUCZU-a) ili ako obavljene postupak ne prelazi minimalne postupke iz članka 34. DUCZU-a, primjenjuju se preostala pravila.

U preostalom pravilu poglavlja definiranom na vrhu svakog poglavlja navodi se da je zemlja podrijetla glavina materijala, zemlja podrijetla. Ovisno o slučaju, pravilo većeg dijela temelji se na vrijednosti ili težini upotrijebljenih materijala.

Međutim, za neke poljoprivredne proizvode (poglavljima 2., 4., 9., 14., 17., 20. i 22.) posebna pravila za preostala poglavljia primjenjuju se na mješavine zamjenjivih materijala koji imaju prednost pred pravilom većeg dijela.

Ovo se pravilo primjenjuje kada je konačni proizvod dio Priloga 22 – 01 DUCZU-a, upotrijebljeni materijali ne moraju nužno biti dio Priloga 22 – 01 DUCZU-a.

Za potrebe ovog preostalog pravila, „miješanje” znači namjerni i proporcionalno kontrolirani postupak koji se sastoji od spajanja dvaju ili više zamjenjivih materijala.

Zamjenjivi materijali su zamjenski materijali, prirode ili vrste da su slobodno zamjenjivi ili promjenjivi, u cijelosti ili djelomično, za drugu sličnu prirodu ili vrstu. Pokretna pokvarljiva roba vrste koja se može procijeniti prema broju ili težini, kao što su žitarice, vino itd.

Ako postotak koji se zahtijeva pravilom nije ispunjen, podrijetlo smjese je zemlja u kojoj je miješanje provedeno.

Ako ‚miješanje’ ne ispunjava uvjete definicije, primjenjuje se preostalo pravilo poglavlja (pravilo glavnih dijelova).

2.2.2. Utvrđivanje podrijetla za proizvode koji nisu uključeni u Prilog 22-01 DUCZU-a

Za robu koja nije navedena u Prilogu 22 – 01 PUCZU-u podrijetlo se određuje na pojedinačnoj osnovi ocjenjivanjem bilo kojeg postupka ili postupka u odnosu na koncept posljednje značajne prerade ili obrade kako je definirano u članku 60. CZU-a.

U slučaju da postupci prerade ili obrade nisu ekonomski opravdani ili ako je proveden minimalan postupak, podrijetlo se određuje na pravno obvezujući način kako je utvrđeno u odredbama, ne postoje druga pravno obvezujuća pravila za proizvode koji nisu navedeni u Prilogu 22 – 01 DUCZU-a.

U skladu s člankom 33. stavkom 3. DUCZU-a, ako postupci prerade ili obrade nisu ekonomski opravdani, zemlja podrijetla konačnog proizvoda zemlja je ili područje iz kojeg potječe veći dio materijala. Ako je konačni proizvod razvrstan u poglavlja od 1. do 29. ili od 31. do 40., glavni dio materijala određuje se na temelju težine materijala. Ako se konačni proizvod razvrstava u poglavlja 30. ili od 41. do 97. Harmoniziranog sustava, glavni dio materijala određuje se na temelju vrijednosti materijala.

Za robu koja nije navedena u Prilogu 22 – 01 DUCZU-a minimalni postupak iz članka 34. DUCZU-a ne smatra se proizvodom s podrijetlom. Izvor gotovog proizvoda zemlja je ili područje iz kojeg potječe veći dio materijala. Ako je konačni proizvod razvrstan u poglavlja od 1. do 29. ili od 31. do 40., glavni dio materijala određuje se na temelju težine materijala. Ako je konačni proizvod razvrstan u poglavlja 30. ili od 41. do 97., glavni dio materijala određuje se na temelju vrijednosti materijala.

Međutim, iako ne postoje druga pravno obvezujuća pravila, u nastojanju da se poveća usklađeno tumačenje temeljnog načela „posljednje značajne gospodarski opravdane obrade” za robu koja nije navedena u Prilogu 22 – 01 DUCZU-a te kako bi se pomoglo carinskim tijelima i gospodarskim subjektima, Komisija je objavila posebne smjernice na internetskim stranicama Europe.

Sud je utvrdio da pravila objavljena na internetskim stranicama Europe pridonose utvrđivanju nepovlaštenog podrijetla robe i olakšavaju usklađeno tumačenje unutar EU-a te da carinska tijela i sudovi u državama članicama mogu primijeniti napomene o poglavlju i pravila s popisa.

Međutim, Sud je više puta presudio da ta pravila nemaju pravno obvezujući učinak i da ni u kojem slučaju ne mogu biti u suprotnosti s načelom utvrđenim u članku 60. stavku 2. CZU-a. Slijedom toga, rezultat primjene tih pravila ne smije izmijeniti članak 60. CZU-a. (Predmet C-260/08 *HEKO Industrieerzeugnisse, stavci 20. – 21.23.*; Predmet C-373/08 *Hoesch Metals and Alloys, točke 39., 41.*)

U tu bi svrhu određeni elementi koje je presudio Sud EU-a trebali služiti kao smjernice.

Za operacije sastavljanja: „Što se tiče pitanja predstavlja li postupak sastavljanja različitih dijelova bitnu obradu ili preradu, Sud je već presudio da se za takav postupak može smatrati da daje podrijetlo ako predstavlja, s tehničkog stajališta i uzimajući u obzir definiciju predmetne robe, odlučujuću fazu proizvodnje tijekom koje se utvrdi uporaba sastavnih dijelova i da se predmetna roba temelji na njihovim posebnim svojstvima.” (Predmet 114/78 *Yoshida*; Predmet C-26/88 *Brother International, točka 19.*; Predmeti C-447/05 i C-448/05 *Thomson i Vestel France, stavak 26.*)

Za druge operacije: „Iz sudske prakse Suda proizlazi da se određivanje podrijetla robe mora temeljiti na stvarnom i objektivnom razlikovanju između osnovnog proizvoda i prerađenog proizvoda, ovisno o posebnim materijalnim svojstvima svakog od tih proizvoda. Također je važno istaknuti da je posljednja prerada ili obrada „dostatna” u smislu članka 24. Carinskog zakonika [odredba koja je sada članak 60. CZU-a] samo ako proizvod koji tamo nastaje ima svoja posebna svojstva i sastav, koje prije tog procesa ili postupka nije imao. Aktivnosti kojima se mijenja prezentacija proizvoda za potrebe njegove uporabe, ali koje ne dovode do znatne kvalitativne promjene njegovih svojstava, nisu takve naravi da određuju podrijetlo tog proizvoda.” (Predmet 49/76 *Gesellschaft für Überseehandel, stavak 6.*; Predmet 93/83 *Zentrag, stavak 13.*; Predmet C-

260/08 HEKO Industrieerzeugnisse, točka 28. i predmet C-373/08 Hoesch Metals and Alloys, točka 46.)

2.3. Provjera deklariranog podrijetla i dokaza o podrijetlu

Nepovlašteno podrijetlo robe obvezni je element deklaracije za puštanje u slobodni promet.

Deklarant je odgovoran za ispravno utvrđivanje podrijetla i trebao bi čuvati informacije o preradi koja je obavljena u posljednjoj zemlji proizvodnje robe deklarirane za puštanje u slobodni promet u EU-u. Te bi informacije trebale omogućiti utvrđivanje podrijetla i mogle bi uključivati, ovisno o slučaju, pojedinosti o proizvodu dobivenom u cijelosti, o točnom proizvodnom postupku te o razvrstavanju u carinsku tarifu, vrijednosti i podrijetlu ulaznih materijala.

Dokaz o podrijetlu svi su dokazi podneseni u prilog deklariranom podrijetlu. Osim potvrde o podrijetlu za proizvode koji podliježu posebnim nepovlaštenim uvoznim režimima (Prilog 22 – 14 PUCZU-a), ti dokazi ne podliježu nikakvim posebnim uvjetima, odnosno primjenjuje se načelo slobodnih dokaza. Dokazi se ne podnose automatski u trenutku podnošenja deklaracije za puštanje u slobodni promet, već se stavljaju na raspolaganje carinskim tijelima na njihov prvi zahtjev. Gospodarski subjekt stoga ima interes osigurati da raspolaže svim potrebnim informacijama u trenutku podnošenja deklaracije za puštanje u slobodni promet.

2.3.1. Provjera nepovlaštenog podrijetla za proizvode koji ne podliježu posebnim nepovlaštenim uvoznim režimima

Kad god carinska tijela žele provjeriti deklarirano nepovlašteno podrijetlo, na temelju članka 61. stavka 1. CZU-a, carinska tijela mogu zahtijevati od deklaranta da dokaže podrijetlo robe.

Ako je deklarant nositelj odluke o OIP-u izdane u EU-u, mora je navesti u deklaraciji za puštanje u slobodni promet i mora dokazati da je uvezena roba ista kao i roba za koju je OIP izdan.

Mogu biti potrebni sljedeći podaci i dokumenti (neiscrpan popis):

- Ime i adresa proizvođača
- Zemlja i mjesto proizvodnje
- Carinske isprave zemlje izvoznice
- Ugovori o komercijalnoj prodaji

Sve druge informacije ili isprave kojima se dokazuje podrijetlo robe na temelju članka 60.

Informacije koje se odnose na podrijetlo robe:

- Opis proizvoda
- Razvrstavanje u carinsku tarifu (najmanje šest znamenki):
- Cijena franko tvornica:
- Podrijetlo:

Objašnjenje kako je izvršena procjena deklariranog podrijetla proizvoda (koje su odredbe Uredbe (EU) br. 952/2013 o Carinskom zakoniku Unije i Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/2446 primijenjene?)

Informacije koje se odnose na utvrđivanje podrijetla:

- Detaljan opis proizvodnog postupka:
- Je li taj proizvod u cijelosti proizveden od materijala koji su u cijelosti dobiveni u zemlji proizvodnje?

Ako nije potrebno je navesti sljedeće elemente:

- a. Ako se utvrđivanje podrijetla temelji na promjeni u razvrstavanju u carinsku tarifu, za svaki od materijala ili sastavnih dijelova:
  - i. podbroj u koji su razvrstani (6 znamenki)
  - ii. podrijetlo
- b. Ako se utvrđivanje podrijetla temelji na pravilu s dodanom vrijednošću, vrijednost najvažnijih sastavnih dijelova koji nisu podrijetlom iz zemlje proizvodnje, čime se omogućuje provjera je li pravilo ispunjeno.
- c. Ako se podrijetlo određuje bilo kojom drugom metodom (kao što je određeni postupak obrade ili preostalo pravilo), detaljne informacije (prema potrebi: masa, vrijednost materijala itd.) koja omogućuje provjeru je li pravilo ispunjeno.

Ovim se smjernicama prilaže obrazac u kojem se uzimaju u obzir ti elementi i koji deklarant može ispuniti na zahtjev carinskog tijela. Ovaj Prilog služi isključivo kao primjer i nema obvezujuću snagu. Ako bi informacije sadržane u njemu trebale biti povjerljive, mogu se poslati izravno carinskom uredu navedenom u ispravi.

Potvrda o podrijetlu izdana u trećim zemljama:

Carinska tijela nikada ne bi trebala zahtijevati potvrdu o podrijetlu izdanu u trećoj zemlji kao dokaz o podrijetlu, osim potvrde o podrijetlu za proizvode koji podliježu posebnom nepovlaštenom uvoznom režimu utvrđenom u Prilogu 22 – 14 PUCZU-a, s kojim se postupa u nastavku u točki 2.3.2.

Ako je potvrda o podrijetlu izdana u trećim zemljama predočena uz deklaraciju za puštanje u slobodni promet u slučajevima koji nisu navedeni u člancima 57. do 59. PUCZU-a, njome se ne dokazuje podrijetlo na temelju članka 60. CZU-a. Takva potvrda o podrijetlu ne daje informacije o točnosti deklariranog nepovlaštenog podrijetla, u mjeri u kojoj bi treće zemlje mogle imati različita pravila. Stoga se tom vrstom potvrde samo daje naznaka o mjestu proizvodnje ili podrijetla robe. Osim toga, za tu vrstu potvrde o podrijetlu nije predviđena administrativna suradnja.

Nadalje, dokaz o podrijetlu izdan u povlaštene svrhe, čak i u kontekstu povlaštenog trgovinskog dogovora između EU-a i treće zemlje, u načelu nije prihvatljiv kao dokaz o nepovlaštenom podrijetlu predmetne robe, s obzirom na to da su pravila o podrijetlu koja se primjenjuju u svakom pojedinom slučaju različita. Dokaz o povlaštenom podrijetlu ipak se može uzeti u obzir pri provjeri deklariranog nepovlaštenog podrijetla ako deklarant može utvrditi da je predmetna roba stekla svoj povlaštenu status proizvoda s podrijetlom u skladu s pravilima istovjetnima onima koja se primjenjuju za određivanje njezine zemlje podrijetla u skladu s člankom 60. CZU-a.

2.3.2. Provjera nepovlaštenog podrijetla za proizvode koji podliježu posebnim nepovlaštenim uvoznim režimima (članak 61. stavci 1. i 2. CZU-a)

Proizvodi koji podliježu posebnim nepovlaštenim uvoznim režimima jesu proizvodi za koje su otvorene carinske kvote u skladu sa zakonodavstvom Unije kojima se posebno predviđa obveza podnošenja dokaza o podrijetlu u obliku potvrde o podrijetlu kako je utvrđeno u članku 57. CZU-a kako bi se iskoristila snižena carinska stopa kada se predmetna roba pušta u slobodni promet.

Obrazac potvrde o podrijetlu predviđen je u Prilogu 22-14 UCC-IA-u.

U slučaju opravdanih sumnji ili nasumičnih provjera, provjere tih potvrda o podrijetlu provode se u skladu s člankom 59. UCC-IA-a.

Za potrebe naknadne provjere tih potvrda potrebno je uspostaviti postupak administrativne suradnje, kako je predviđeno člankom 58. UCC-IA-a. U tom pogledu treće zemlje Europskoj komisiji dostavljaju:

- nazive i adrese tijela izdavatelja,
- ogledne primjerke pečata koji se upotrebljavaju za potvrđivanje potvrda, naziv i adrese državnih tijela zaduženih za naknadnu provjeru. Ako te informacije nisu dostavljene, nadležna tijela u EU-u odbijaju primjenu posebnog nepovlaštenog uvoznog aranžmana.

Ako nema odgovora na zahtjev za provjeru u roku od šest mjeseci, carinska tijela odbijaju primjenu posebnog nepovlaštenog uvoznog aranžmana za dotične proizvode.

2.3.3. Netočna izjava o nepovlaštenom podrijetlu u deklaraciji za puštanje u slobodni promet

Ako se utvrdi da je deklarirano nepovlašteno podrijetlo netočno, u članku 243. stavku 4. UCC-IA-a navodi se da se podrijetlo koje treba uzeti u obzir za izračun iznosa uvoznih carina utvrđuje na temelju dokaza koje je dostavio deklarant ili, ako to nije dostatno ili zadovoljavajuće, na temelju svih dostupnih informacija.

3. Izvoz robe

Nepovlaštena pravila EU-a o podrijetlu primjenjuju se samo u vrlo specifičnim i ograničenim slučajevima na izvoz robe. Primjenjuju se samo na izvezenu robu ako postoje mjere Unije koje se odnose na podrijetlo robe, kao što su, na primjer, izvozne subvencije. Izvozne subvencije mogu se uvesti samo u iznimnim okolnostima. Za drugu izvezenu robu, koja će biti velika većina slučajeva, nije obvezno primjenjivati nepovlaštena pravila EU-a o podrijetlu. Osim toga, nije obvezno navesti podrijetlo u izvoznju deklaraciji.

Osim situacije u kojoj se primjenjuju mjere Unije, jedina zakonodavna odredba o nepovlaštenom podrijetlu za izvoz odnosi se na izdavanje isprave kojom se dokazuje podrijetlo. U njoj se navodi da se, ako to zahtijevaju potrebe trgovine, isprava kojom se dokazuje podrijetlo može izdati u Uniji na temelju pravila o podrijetlu koja su na snazi u zemlji odredišta ili primjenom bilo koje druge metode kojom se utvrđuje zemlja u kojoj je roba u cijelosti dobivena ili je prošla posljednju bitnu preradu ili obradu (članak 61. stavak 3. CZU-a).

Koristan alat kojim gospodarski subjekti mogu saznati primjenjuje li treća zemlja nepovlaštena pravila o podrijetlu mogu biti Obavijesti članica WTO-a o primjeni nepovlaštenih pravila o podrijetlu ([obavijesti](#)). Treba napomenuti da je taj popis podložan izmjenama.

PRILOG

Upućivanje na carinsku deklaraciju za slobodni promet:

Identifikacija deklaranta:

Informacije koje se odnose na podrijetlo robe:

1. Opis proizvoda:
2. Razvrstavanje u carinsku tarifu (najmanje šest znamenki):
3. Cijena franko tvornica:
4. Podrijetlo:

Kako ste utvrdili deklariranog podrijetla proizvoda?

Koje su odredbe Uredbe (EU) br. 952/2013 o Carinskom zakoniku Unije i Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/2446 primijenjene?

Navedite sljedeće informacije o utvrđivanju podrijetla:

1. Detaljan opis proizvodnog postupka:
2. Je li ovaj proizvod u cijelosti proizveden od materijala koji su u cijelosti dobiveni u zemlji proizvodnje?
3. Ako nije, navedite sljedeće elemente:
  - a. Ako se utvrđivanje podrijetla temelji na promjeni u razvrstavanju u carinsku tarifu, za svaki od materijala ili sastavnih dijelova navedite:
    - podbroj u koji su razvrstani (6 znamenki)
    - podrijetlo
  - b. Ako se utvrđivanje podrijetla temelji na pravilu dodane vrijednosti, navedite vrijednost najvažnijih sastavnih dijelova koji nisu podrijetlom iz zemlje proizvodnje, čime se omogućuje provjera je li pravilo ispunjeno.
  - c. Ako se podrijetlo određuje bilo kojom drugom metodom (kao što je određeni postupak obrade ili preostalo pravilo), navedite detaljne informacije (prema potrebi: masa, vrijednost materijala itd.) koja omogućuje provjeru je li pravilo ispunjeno.